

Sygn. akt II KZ 17/19

POSTANOWIENIE

Dnia 18 września 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Przemysław Kalinowski (przewodniczący)

SSN Krzysztof Cesarz

SSN Marek Pietruszyński (sprawozdawca)

w sprawie z wniosku **A. P.**

o wznowienie postępowania

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 18 września 2019 r.

zażalenia wnioskodawczyni

na postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 maja 2019 r., II KO 34/19 o odmowie przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania wobec jego oczywistej bezzasadności,

na podstawie art. 545 § 3 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

W dniu 26 marca 2019 r. wpłynął do Sądu Najwyższego kolejny własny wniosek A. P. o wznowienie postępowania zakończony postanowieniem Sądu Najwyższego o sygn. akt II KZ 36/18, mocą którego utrzymano w mocy zarządzenie upoważnionego sędziego Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 26 września 2018 r., sygn. akt II AKo (...) o odmowie przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania w sprawie II K (...) Sądu Rejonowego w P. zakończonej prawomocnym postanowieniem Sądu Okręgowego w W. z dnia 29 lipca 2016 r., sygn. akt X Kz (...).

Wnioskodawczyni powołała się na treść wyroków Sądu Najwyższego z dnia 18 marca 1981 r. I PRN 8/81 oraz dnia 8 lipca 2015 r., SDI 24/15 wskazując, iż za wznowieniem postępowania przemawia naruszenie zasady sprawiedliwości proceduralnej, opinia biegłego znajdująca się w aktach Sądu Rejonowego w P., sygn. akt II Kp (...) oraz zaświadczenie o leczeniu.

Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 15 maja 2019 r., II KO 34/19, na podstawie art. 545 § 3 k.p.k. odmówił przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania wobec jego oczywistej bezzasadności.

Powyższe postanowienie zostało zaskarżone w całości przez wnioskodawczynię. Zaskarżonemu postanowieniu skarżąca zarzuciła naruszenie art. 2, 45 i 69 Konstytucji RP; art. 2 i 3 Traktatu o Unii Europejskiej; art. 9 i 10 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz art. 20, 21, 34 i 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej, poprzez jej dyskryminowanie ze względu na niepełnosprawność oraz naruszenie prawa do skutecznego środka prawnego i dostępu do bezstronnego sądu ze względu na ubóstwo w związku ze skutkiem bezpośrednim norm traktatowych (sprawa 26/62 VanGend en Loos i 43/75 Defrenne v. Sabena), która „może być powoływana przed sądami krajowymi, które mają obowiązek zapewnić ochronę praw przyznawanych podmiotom indywidualnym” oraz nieważność postępowania na podstawie tych samych judykatów Sądu Najwyższego, które uprzednio przywołane zostały we wniosku o wznowienie. Do zażalenia dołączono orzeczenie o stopniu niepełnosprawności wydane przez Powiatowy Zespół do spraw Orzekania o Niepełnosprawności w [...] z dnia 2 października 2017 r., z którego wynika, iż A. P. zaliczona została do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności oraz zaświadczenie wystawione przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w P. z dnia 26 kwietnia 2019 r., z którego wynika m.in., iż A. P. w roku 2018 nie uzyskała żadnego dochodu.

W konkluzji skarżąca wniosła „o zmianę, ewentualnie uchylenie” zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Uznanie wniosku o wznowienie za oczywiście bezzasadny ma miejsce w sytuacji, gdy w sposób oczywisty, rzucający się w oczy, wniosek taki oparty

zostanie na innych podstawach niż te, które określone zostały w przepisach rozdziału 56 Kodeksu postępowania karnego lub też żadna ze wskazanych we wniosku okoliczności nie będzie się mieściła w katalogu przesłanek zawartych w art. 540 k.p.k., art. 540a k.p.k. lub art. 540b k.p.k. oraz gdy nie będzie wchodzić w grę działanie sądu z urzędu (art. 542 § 3 k.p.k.).

Wydając zaskarżone postanowienie Sąd Najwyższy rozważył wszystkie okoliczności podnoszone przez wnioskodawczynię, jak również poddał analizie treść wcześniejszych rozstrzygnięć w sprawie przez Sąd Najwyższy (zob. postanowienia SN: z dnia 12 grudnia 2018 r., II KZ 36/18 oraz dnia 26 lutego 2019 r., II KO 2/19). Zasadnie Sąd Najwyższy dostrzegł, iż wniosek leżący u podstaw do wydania zaskarżonego postanowienia stanowi kopię wcześniej złożonego i rozpoznanego przez Sąd Najwyższy wniosku. Podzielić należy stanowisko wyrażone w zaskarżonym orzeczeniu, iż wnioskodawczyni nie przedstawiła jakiegokolwiek argumentacji, która pozwoliłaby na ocenę przyczyn złożenia po raz kolejny tego wniosku. Brak w nim chociażby wskazania podstawy prawnej, w oparciu o którą wnioskodawczyni domaga się wznowienia postępowania. Okoliczności te doprowadziły Sąd Najwyższy do uznania, iż kolejne wnioski składane przez A. P. w swej treści stanowią powielenie poprzednich wniosków, już rozpoznanych i nieuwzględnionych przez Sąd Najwyższy.

Wyżej przedstawione powody upoważniały Sąd Najwyższy orzekający w dniu 15 maja 2019 r. do odmowy przyjęcia tego wniosku na podstawie art. 545 § 3 k.p.k., jako oczywiście bezzasadnego.

W zażaleniu skarżąca nie sformułowała konkretnych zarzutów świadczących o nietrafności tego postanowienia, podniosła natomiast nowe – w stosunku do wcześniej podnoszonych – okoliczności wskazujące na jej stopień niepełnosprawności oraz brak osiągniętych dochodów. W przekonaniu skarżącej wydanie zaskarżonego postanowienia nastąpiło z naruszeniem zakazu dyskryminacji ze względu na niepełnosprawność i naruszenie prawa dostępu do sądu ze względu na ubóstwo.

Odnosząc się do tej argumentacji wskazać w pierwszej kolejności należy, iż zażalenie nie jest środkiem służącym do uzupełniania złożonego w sprawie wniosku o wznowienie postępowania o nowe okoliczności, które nieznane były

Sądowi Najwyższemu rozstrzygającemu o jego zasadności w I instancji. Kontrola rozstrzygnięcia, na które wniesiono zażalenie, nie polega na ponownym rozpatrzeniu wniosku, lecz na sprawdzeniu, czy zasadnie, zgodnie z prawem oceniono, że wniosek o takiej a nie innej treści powinien zostać uznany za bezzasadny w stopniu oczywistym. Możliwość podnoszenia dodatkowych argumentów dopiero na etapie postępowania odwoławczego oznaczałaby zaprzeczenie funkcji kontrolnej Sądu Najwyższego orzekającego jako sąd drugiej instancji, który byłby podmiotem ponownie oceniającym sam wniosek, a nie sposób jego rozstrzygnięcia w pierwszej instancji (zob. postanowienia SN: z dnia 26 września 2018 r., IV KO 119/17; z dnia 9 października 2018 r., III KO 64/18).

Skarżącej należy wyjaśnić, że wznowienie postępowania jest instytucją wyjątkową, zastrzeżoną do przypadków szczególnych, wymienionych w przepisach art. 540, art. 540a, art. 540b oraz art. 542 § 3 k.p.k. Regulacje tam zawarte precyzyjnie określają sytuacje, w których dopuszczalne jest wystąpienie z wnioskiem o wznowienie, albo kiedy sąd wznowieniowy działa w tym przedmiocie z urzędu. Żaden z tych szczególnych wypadków nie jest tożsamy z sytuacją prawną A. P.. Wznowienie postępowania nie jest natomiast środkiem służącym do korygowania innych, niewymienionych w przepisach orzeczeń, chociażby były one prawomocne, tylko z racji niepogodzenia się strony z wynikiem postępowania. Trafnie zwrócił na to uwagę Sąd Najwyższy, wskazując w postanowieniu z dnia 12 grudnia 2018 r., II KZ 36/18, wydanym w sprawie A. P., że postanowienie o uznaniu aktu oskarżenia wniesionego przez oskarżyciela prywatnego za bezskuteczny z uwagi na niezuzupełnienie braków formalnych, nie zalicza się do postanowień kończących postępowanie sądowe w rozumieniu art. 540 § 1 k.p.k. Takie postanowienie nie rozstrzyga bowiem w żaden sposób o odpowiedzialności karnej, gdyż jest orzeczeniem odnoszącym się wyłącznie do kwestii proceduralnych. Ponadto, wydanie postanowienia o uznaniu za bezskuteczny prywatnego aktu oskarżenia, nie wyklucza możliwości ponownego wniesienia tego aktu.

W tym stanie rzeczy uznać należało, że zaskarżone zażaleniem postanowienie Sądu Najwyższego o odmowie przyjęcia wniosku o wznowienie zapadło z uwzględnieniem sytuacji procesowej wnioskodawczynie oraz

obowiązujących w tym zakresie przepisów. Dla treści rozstrzygnięcia nie miały natomiast żadnego znaczenia podnoszone przez skarżącą okoliczności związane z jej stanem zdrowia ani sytuacją majątkową. Również wskazywane przez skarżącą judykaty Sądu Najwyższego zasadnie zostały uznane, jako odnoszące się do innych sytuacji prawnych, niż ta, w której znalazła się wnioskodawczyni.

Ponieważ zaskarżone postanowienie Sądu Najwyższego jest w pełni zasadne, jako takie należało je utrzymać w mocy.

Kierując się powyższym, Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu.